

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hírde-
tesét jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Sárosvármegyei múzeum Eperjesen.

Sok szó esett már róla itt is, ott is, mennyire kívánatos lenne, ha Eperjesen is létesülne múzeum. Hiszen felesleges bővebben fejtegetni, mily képző hatása van egy múzeumnak a közönségre, mennyire emeli a tiszteletet a hagyományok iránt, mennyire fejleszti a kegyeletnek szent érzését. Már pedig a jövő mindig a múltakon épül fel, ebből merít hitet, reményt, bizodalmat. Vármegyénknek viharos a multja, történelmi eseményekben gazdag, nemzeti küzdelmeinkre érdekes fényt vet. S ennek a multnak igen sok emléke van meg a városi levéltárakban, a régi kastélyok termeiben, a templomok sekrestyéiben. *Divald* Kornél, ki vármegyénk műemlékeit a legjobban ismeri, rendkívül gazdag anyagot fedezett fel kutatásai közben. Olyan gazdag ez az anyag, hogy el se fér a harmadrésze se a bártfai városházán. Tehát szinte kínálkozik az alkalom, hogy Eperjesen is létesítsünk múzeumot annál is inkább, mert a nm. vallás-és közoktatásügyi minisztérium volt lánglelkű vezetője, vármegyénk büszkesége: dr. Berzeviczy Albert azt írja a vármegye közönségéhez intézett leiratában, hogy „minden törekvés, mely a vármegye történelmi és művészeti emlékeinek megmentését célozza, mindenkor számíthat legteljesebb érdeklődésemre és ez okból rokonszenvvel fogadom az eperjesi múzeum létesítésének eszméjét is“. A Múzeumok főfelügyelősége jóindulatú érdeklődéssel kíséri a szép eszmét. Tehát gazdag anyag áll rendelkezésünkre, befolyásos emberek jóakarásával dicsekedhetünk — és? És mi mégse ragadjuk meg

az alkalmat, nem lelkesedünk úgy, a mint ilyen igen fontos és szép eszméért kellene. Mi az oka ennek? Én azt hiszem, elsősorban a pénz. Városunk szegény, forrásai nincsenek, a közel jövőben költséges beruházások várnak reá, a pótlódó nagy stb. Már pedig egy ilyen múzeum kétségtelenül pénzbe kerülne a városnak. Az állam örömet segítene a múzeumot, esetleg a berendezési költségeket is magára vállalja, hanem a telket és épületet az illető várostól várja. Van-e Eperjesnek erre a célra alkalmas telke, háza? Kétségtelenül legszebb és már műtörténelmi értékénél fogva is legalkalmasabb lenne a kaszárnya, a régi Klobusiczky-palota. Ez azonban egyrészt túlságosan nagy lenne, másrészt a város nagy bérjövodelemről mondana le. A város másik épülete, a Pulszky-palota mellett, keskeny, átalakítása rendkívül sokba kerülne. Legcélszerűbb lenne, nézetem szerint, a Kollégium II. emelete, a hol jelenleg a koll. főgimnázium helyiségei vannak. Az épületnek szép történelmi multja van; a II. emeleten 12—14 szép tágas terem; az I. emeleten előbb-utóbb megnyílik a nagyközönség számára is a nyilvános nagykönyvtár; tehát két hatalmas kulturintézményt fogadna be az az épület, mely fennállása óta mindig a nemzeti kultúra szolgálatában állott. Mindez természetesen csak abban az esetben vihető keresztül, ha a főgimnázium új épületbe költözik át; a mi azonban előreláthatólag csak néhány év kérdése.

A jelzett II. emelet évi hasznosára hozzávetőleges számítás szerint 2400—2800 korona lenne; ennek egy részét fizetné a város, más részét a vármegye, egy részben bizonyára hozzá-

járulna az állam is. Maga a város az ő hozzájárulási részét részben a múzeum látogatásakor befolyt belépődíjakból (hetenként egy napon belépődíj szokott lenni ilyen múzeumoknál), részben a színház-alapra befolyt összeg felét fordíthatná reá; sőt felhasználhatná azt az összeget is, a mit a Széchenyi-kör évenként beszedésére a vendégjegyekért. És elvégre a város is áldozhat a saját pénztárából, hiszen rendkívül emelné Eperjes város fontosságát és nevezetességét egy ilyen múzeum. Ilyenformán tehát Sárosvármegyének két múzeuma lenne: egy Bártfán és egy Eperjesen; amaz elsősorban kulturhistoriai múzeum lenne, emez ethnografiai s természetrajzi.

Milyen dicsőség lenne ez Sárosvármegyére! Nemesi családaink, hitközségeink, városaink bizonyára a legnagyobb készséggel adnák át műkincseiket a múzeumnak, hiszen ez nemzeti kötelességük; de meg sehol sincs oly biztosan megőrizve a műtárgy, mint ilyen múzeumban.

A bártfai múzeum már készen áll, tárgyait most rendezzi *Mihalek* József, kir. tanácsos. Az eperjesi múzeum még nincs a megvalósulás stádiumában, de azért ne csüggedjünk! Ragadjuk meg a nemes eszmét, küzdjünk lelkesen megvalósításán! S addig is, a míg az eperjesi múzeum létesül, bocsássuk a bártfai múzeum rendelkezésére műtárgyainkat, műkincseinket, biztosítván magunknak a tulajdonjogunkat s kikötve azt, hogy a mennyiben létesül az eperjesi múzeum, tárgyainkat visszaveszünk. Ebbe a bártfai múzeum vezetősége készséggel beleegyezik s okmányilag is biztosít minket, hogy tárgyaink felett szabadon fogunk rendelkezni.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Barangolások a Magas-Tátrában

Csorbai-tó—Vadorzó-hágó—Halastó—Lengyel Ötő—Zawrat—Zakopane. (Folytatás.)
Írta dr. Flórián Károly.

Végre is lejutottunk a Tengerszemhez, mely felett a Tengerszem-csúcs örökdió. A nap itt már leáldozott, hűs szellő leng a tó sötét tükre felett. Bizonyos melankólikus érzéssel néztük a sziklás keretbe foglalt gyémántot, mely még nem is olyan régen szent István koronáján ragyogott. Elvesztettük. No de több is veszett Mohácsnál! A Tengerszem rendkívül mély. Dzewulski tanár a legmélyebb helyét 77 méterben állapította meg. A Tengerszem partján a Halastó irányában hatalmas kereszt áll. Megkapó kép ez! Lent a Halastó, háttérben a Miedziane. A vaskereszten, melyet Ziegler Gergely tarnowi püspök — valószínűleg látogatása emlékére — emelt, ez a felirat van: I. N. R. I. és G. Z. 1823. Egykor azonban még a következő felirat is volt rajta: «Hic non plus ultra, non supra, nisi in cruce D. N. I. Christi.» A monda azt tartja, hogy a keresztet annak a turistának az emlékére állították fel, a kit ezen a helyen borzasztó vihar ért utól, mely a halálát is okozta.

A Tengerszem partjától már kultivált ösvény vezet jó karban tartott serpentinekben a Halastóhoz. A tavon tutaj szokott közlekedni. De miután ismételt kiáltásainknak semmi hatását nem láttuk és a tutaj nem igyekezett felénk, hogy bennünket a másik partra átszállítson, azért hát tovább gyalogoltunk a tó partján.

A Halastó a Magas-Tátrában levő tengerszemek között nagyság tekintetében a második helyet foglalja

el. Csupán a «Nagy Lengyel-tó» előzi meg. Fekvését és környezetét nézve azonban az első helyet kell kijelölnünk számára. A tó körüli sétánkban megállunk, hogy felpillantsunk az országczímerül emelt roppant sziklagátra, melyre csodás rózsapirt vet az alkonyfény. A sziklagátnak az a kis rése, mely mellett a «Chlopek» áll ört: a Vadorzó-hágó mind zordabbá és zordabbá lesz, mennél jobban távolodunk tőle.

A Halastó északi partján, egy kimagasló sánczon állott a «Galicziai Tátra-Egyesület» *Sztasics* vagy *Sronyiszko Sztasicza* nevű hatalmas menedékháza. Ebben mintegy harmincz jól berendezett szoba volt a turisták rendelkezésére. De nyár derekán, mikor a lengyel turisták tömegesen rándultak ki ide, még ez is szűknek bizonyult. Néhány év előtt — 1898-ban — boszúból felgyújtották a menedékházat és a falalkotmány porrá égett. Azóta még nincs kiköszörülve a csorba. Ma a régi menedékház helyét egy ronda kis viskó foglalja el. Szép kilátást nyújt ugyan a tóra, de herba-teán kívül nagyon gyenge kosztot és nagyon — de nagyon kevés kényelmet. A Galicziai Tátra-Egyesület el is határozta, hogy modern szállót építtet a tó partjára. De úgy látszik, anyagi erők hiányában a szálló még ma is csak terv, holott már az elmúlt évben valósággá kellett volna válnia. Addig is azonban a régi névvel, de rosszabb kiállításban, a tavat elzáró töltéstől néhány lépésnyire létesítettek ideiglenes menedékházat, melyben tűrhető ellátást lehet nyerni.

Ha nyár derekán felkeressük a Halastavat, akkor a lengyel kirándulók egész raját találjuk ott. Kocsi kocsi után jön Zakopanéból, hogy estefelé oda ismét visszatérjen. A lengyelek a kormány támogatásával ugyanis bámulatos műutat létesítettek a Halastóhoz.

Ezzel az úttal azután a Magas-Tátrának ezt a katlanát, melyet a főgerincz amúgy is elzár hazánktól, egészen közel hozták magukhoz. Hiszen tőlünk szekerem eljutni ide még ma istenkísértés. Eltekintve attól, hogy a Tátrafüred—Barlangliget—Zsdjár—Javorina—Halastavi útrészlet 40 kilométer hosszú, holott Zakopane a Halastótól csak 28 kilométernyire van, meg kell gondolnunk, hogy Javorinától egészen a Bialka-határfolyóig három kilométernyi hosszúságban nincsen rendes kocsiút. Egy teljesen elhanyagolt, régi erdei úton kell keresztül vergődni a járműnek, óriási sziklatömbök között. Ezen az úton egyébként valamikor afféle erdei fahidak is voltak, a melyek azonban ma már annyira elkorhadtak, hogy meg kell őket kerülni. De ha szerencsésen el is jutottunk a Bialkához tengely- és keréktörés nélkül, még nem vagyunk túl a dolgon. A Bialkának itt két ága van. Az egyiket át kell hajtani, mert hát híd — dacára a Magyarországi Kárpát-Egyesület felterjesztéseinek — nincsen. A rohanó hegyi folyón, melynek medrét hatalmas kövek képezik, átgázolni nem könnyű dolog. Ha pedig az esőzések folytán a víz megáradt és meggyorsult, akkor egyenesen lehetetlen! De még cizfrábban vagyunk a másik ággal. Itt már van híd. De nincs köszönet benne. Rozoga és lyukas. A lónak rálépni kész veszedelem. Fogjuk hát ki a lovakat és míg egyikünk tartja őket, addig a többiek segítenek áttolni a szekeret a hídon. De a lovak még szülőben sem mehetnek át a kiváló műtárgyon, azokat le kell vezetni a víz partjára. Mire a túlsó oldalról a kocsis szép szóval hívogatja őket. Szelid párok hajtának az okos beszédre és általmennek. Ott elfogják őket. Be is fogják újból! No most már akadály nélkül mehetünk, mert a lengyelek halastavi útján vagyunk!

detlenül halad kitűzött célja felé, mutatószámát ingyen és bérmentve küld a *Világ történelme* kiadó-hivatala, Budapest, VI, Aradi-utca 8.

— **Japán tiszt Iglón.** A 67. gyalogezredbeli tiszt étkedének Iglón érdekes vendége volt. Egy Mukdennél orosz fogságba került japán tiszt, a kit Varsóba hurcoltak, onnan szerencsésen megmenekült és bujdosása útjában Iglóra került. Onnan Budapestre utazott.

— **Viperák a Szepességben.** Lőcséről írják: A Szepességben — különösen a Tátravidéken — a viperák a nagy forróságban módfelett elszaporodtak. Így Késmárk város határában eddig már 73, Lőcse város környékén 48, Lubló város erdőseiben 48, a lőcsei járásban 39, összesen 208 viperát sikerült ártalmatlanná tenni. A hatóságok minden egyes viperafejért 50 fillér írtásdíjat fizetnek.

— **Betöréses lopás.** Grünwald J. helybeli aranyműves üzletbe augusztus 1-jén fényes nappal — a déli órákban — ismeretlen tettesek betörték és a kirkatból mintegy 400 kor. értékű tárgyat elloptak.

— **Sikkasztás.** Özv. Reiner Gézáé eperjesi vendéglős egyik pinczéránya: *Jancsó Lujza*, felmondás nélkül hirtelen eltávozott Eperjesről, magával vivén munkaadójának 62 koronáját.

— **A késmárki textilipari tanfolyam** iránt érdeklődőknek szíves tudomásukra hozzuk, hogy a tanfolyam tíz hónapig fog tartani. Megnyitattik szept. 4-ikén és a vizsgálatok 1906. hó június végén tartanak meg. A tanfolyam hallgatói felvétetnek a felső-kereskedelmi iskolával kapcsolatos tápintézetbe (konviktusba), melyben ebédet és vacsorát kapnak, a miért 180 koronát fizetnek az egész tanévre. Miután a konviktus nincsen bennlakással egybekötve, a növendékek magánházakban kénytelenek lakást keresni, a miért havonként mintegy 16—24 koronát fognak fizetni.

— **Labdaütő-verseny a Tátrában.** A Tátrában a múlt héten folyt le az első labdaütő-verseny. A rendezőség értékes díjakról és jutalmakról gondoskodott. A versenyek iránt, a melyek vasárnap óta két pályán folytak, rendkívüli volt az érdeklődés. Tátrafüredről, Lomniczról és Csorbáról sereglettek össze a vendégek. A versenyek eredménye a következő: Férfi-egyes nyílt; első díj Altman Ernő (Berlin), második Zsigmondy Mihály (Budapest), harmadik (igazgatósi díj) Hűvös Iván Női-egyes nyílt; első díj Palotay Margit, második Freund Miczi, harmadik Freund Elly. Férfi egyes handicap; első díj Altman Ernő (Berlin), második ifj. Zsigmondy Jenő, harmadik Fellner Pál. Női egyes handicap; első díj Freund Miczi, második Maetzke Emmy. Vegyes handicap; első férfi-díj ifj. Zsigmondy Jenő, első női-díj Jármay Margit, második férfi-díj Altman Ernő, második női-díj Palotay Margit.

— **Kamarai illetékek fizetése.** A kassai kereskedelmi és iparkamara fölkérte a területén lévő megyék alispánjait, figyelmeztessék a községi-jegyzőket, hogy bár a kamarai illetékek a törvény szerint a közadók módjára hajtandók be, tehát látszólag állami-adó színezetűek, mégis az ex-lex alatt is fizetendők. A községi-jegyzők eddig ezeket sem szedték be s a sajnálatos félreértés a kamarát igen kellemetlen helyzetbe sodorhatja. A kamara autonom intézmény, fontos iparkulturális tevékenységet fejt ki, szakképzett tisztviselőket tart, tehát a járulékokra szüksége van.

— **A bártfai pinczerek.** A puha kényelemhez szokott modern ember fürdőhelyen hatványozott mértékben megkívánja, hogy gyorsan szolgálják ki. Ha már borsos árakat fizet, legalább legyen úr, ha nem is nagyobb, mint valamennyi ozmán pasa, de kisebb sem, a mi a dolgot illeti. Ha kávéházban ül, világéért se nyújtaná ki kezét a szomszéd asztalon levő ujság után, inkább csenget, püsszeg, lármázik pinczér után s ha az villámgyorsan ott nem terem, szidja a kávést, mily komisz a kiszolgálás. A vendéglőben se megy az másképp: most ez, most az; a pinczérnek ha száz keze és száz lába volna, nem tudná mindazt oly gyorsan elhozni, a mit a fürdővendég követel. És mindezt a szekaturát 6—10 fillérért kell kiállani. Talán ez volt az oka, talán más, vagy talán egy napra bosszúból ki akarták éhezteni a publikumot a pinczerek, mert péntek reggel Bártfa fürdő összes vendéglő- és kávéházi helyiségében kimondták a sztrájkot s estig csak hosszas alkudozás után állottak munkába. Történt ez a főszezon derekán. A fürdővendégek pedig kétségbe voltak esve, mert inkább az éhhalált szenvedték volna, sem hogy egyikük is változtatott volna kényelmén s megtette volna azt a csodát, hogy például a konyhából egy foghagymás-rostélyost hoz ki a maga számára. Nem, inkább éhen vesznek, ha a pinczerek tovább is sztrájkolnak.

— **A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület** augusztus 23-ikán d. e. 11 órakor Árvaváralja várában tartja meg XXIII. évi rendes közgyűlését, a melyre az egyesület összes alapító-, örökös-, rendes

és pártoló-tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. A közgyűlés napirendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Boldogemlékű József cs. és kir. főherceg öfélésgének, elhunyt, legmagasabb védnökünk emlékeztetése. 4. Az emlékbeszédet Lits Gyula, Hontvármegye főispánja, a F. M. K. E. tb. elnöke tartja. 5. A magyar társadalom és a nemzetiségek. 6. Értekezés; tartja Hets Ödön, a F. M. K. E. budapesti választmányának alelnöke. 7. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1904/5. évi munkásságáról. 8. Az elnökség 1904/5. évi jelentése és az igazgatóválasztmány határozati-javaslati. 9. Az egyesület 1904. évi össz-zárszámadása és a törvényeszerű fölmentvény megszavazása. 10. Az egyesület 1906. évi össz-költségvetésének megállapítása és esetleg a törvényhatósági választmányok kapcsolatos javaslati. 11. Egyes vármegyei és városi választmányok megalakulásának bejelentése és tudomásul vétele. 12. A zárszámadás-vizsgáló bizottság egy tagjának megválasztása. 13. Az 1906. évi közgyűlés helyének meghatározása. 14. Indítványok, a melyek az alapszabályok 16. §-a értelmében a központi elnökséghez írásban beadattak. Az igazgatóválasztmány a közgyűlést megelőzőleg augusztus 22-ikén este 7 órakor Alsókubin városban a vármegyeház dísztermében ülést tart, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse.

— **A kamara működése.** A kassai kereskedelmi és iparkamara elnöksége mentől szorosabb érintkezést keresve a gyakorlati élettel, a kamara legutóbbi havi közös ülésében előterjesztést tett az iránt, hogy a kerület egyes kereskedelmi és ipari szempontból fontosabb városait tanulmányozás és az esetleges kivánalmak és óhajok meghallgatása céljából felkereshesse. A kamarai közgyűlés ehhez helyesléssel hozzájárulván, Siposs A. Gyula kamarai elnök és Deil Jenő kamarai titkár e napokban tették meg az első ilyen szemleutat Bártfa városába, hol is a városi tanács buzgó közreműködése mellett elsősorban a kamarai segélyt élvező Hölzl-féle műipari és a Maugsch-féle papirmaché-gyártelepet tekintették meg, a melyekről a legközelebbi kamarai jelentés bizonyára híven és részletesen fog referálhatni a kormánynak és a mindinkább érdeklődő üzletvilágnak. A legközelebbi hivatalos látogatás — mint értesülünk — Ungvár városának van szánva.

— **Szövetkezetek ellenőrzése.** A kassai kereskedelmi és iparkamara azzal a megkereséssel fordult Sárosvármegye alispánjához, mint másodfokú iparhatóság-hoz, indíttasson kihágási eljárást mindazon fogyasztási szövetkezetek ellen, melyek tagjaikon kívül idegeneknek is árúsítanak el. Sárosvármegye alispánja erre utasította az elsőfokú iparhatóságokat, hogy *ellenőrizsék* a szövetkezeteket abban az irányban, vajjon megtartják-e az alapszabályokat; szükség esetén *figyelmeztessék* őket az alapszabályok pontos megtartására, ismételt szabályellenességek esetében pedig indítsanak ellenük *kihágási eljárást*. A Sárosvárm. Gazdák Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetének felebezése következtében a m. kir. kereskedelemügyi miniszter (25,908—VII, 1905. sz. a.) *hatályon kívül* helyezte az alispán intézkedését és kimondotta, hogy az iparhatóságok *nem* jogosultak ellenőrizni a fogyasztási szövetkezeteket és az alapszabályok meg nem tartása címén ellenük kihágási eljárást folyamatba tenni.

— **A dobsinai jégünnepély.** A július 26-ikán, szerdán megtartott jégünnepély ényesen sikerült. A barlang nagytermében mintegy 280 négyzetméter terület állt a korcsolyázók rendelkezésére. A jég hullámos felületét Kovács János jégmester, barlangvezető gyalultatta. Az ünnepély fénypontja volt az ezidei budapesti városligeti jégünnepélyről ismert egri lassú és gömöri friss kopogós csárdás, a melyet Dezső Arthur műkorcsolyázó bajnok és Turcsányi Olga, a szentpétervári Chazanszky-színház primadonnája mutattak be. Ezt páros keringő-tánc, majd lengyelke követte. Aztán műkorcsolyázást mutatott be Turcsányi Olga és Dezső Arthur. Csillag egy lábón. Pas de quatre. Nyolczas változatok stb. Majd hockey-jégjátékot játszottak Dezső Elemér vezetésével az ügyesebb korcsolyázók. Végül egy bravúros mutatvány fejezte be a műsort: leereszkedés a meredek hegyről egy lábón. A barlangot a mutatványok alatt villamos fényoszlopokkal világították meg. A csárdás-és keringő-tánczokhoz Balog Bálint, a jégbarlangtelep cigányja szolgáltatta a zenét.

— **A Magyarországi Kárpátgyesület** augusztus 6-ikán d. e. fél 11 órakor Tátrafüreden tartja XXXII. közgyűlését, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Az egyesület 1904. évi zárszámadásának és a számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése. 3. Az 1906. évi előirányzat és ezzel kapcsolatban az 1906. évi munkaprogram előterjesztése. 4. Az osztályok 1904. évi jelentései és zárszámadásai, valamint 1905. évi előirányzatai. 5. Az egyesületi múzeum 1904. évi jelentési

és zárszámadása; 1905. évi előirányzata. 6. 20 darab «Frigyes főherceg»-menedékházi részjegy kisorsolási. 7. Indítványok. A központi-választmány a közgyűlést megelőzőleg d. e. fél 10 órakor tartja szokásos előkészítő gyűlést.

— **Új vasutak a Felvidéken.** A kereskedelmi miniszter Gerster Béla és Török Emil budapesti vállalkozóknak a m. kir. államvasutak Rozsnyó állomásából kiindulólaj, Jólész és Krasznahorkaváralja közszékei érintésével, Dernőig vezetőndő szabványos nyomtávú gőzüzemű helyiérdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta. Továbbá Gerster és Török vasútépítési vállalat budapesti cégnek a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút Igló állomásából kiindulólaj, Merényen át, a m. kir. államvasutak Betlér állomásáig, továbbá ezen vonalból Merénynél kiágazólaj Szepesremete érintésével, Szomolnokhutáig vezetőndő szabványos nyomtávú s a merény-szolnokhutai vonalat illetőleg, esetleg 0-70 méteres keskeny nyomtávú, gőzmozdonyú vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta. Ha ezek a vonalak kiépülnek, Eperjesnek Gömörmegyével kitűnő összeköttetése lesz, a míg eddig a közeli Gömörmegye csak nagy kerülővel volt megközelíthető.

— **Határrendőrség a felvidéken.** A külföldieknek a magyar korona országai területén való lakhatásáról szóló 1903. évi V. t.-cz., valamint a határrendőrségről szóló 1903. évi VIII. t.-cz. végrehajtására vonatkozó rendeletek elkészülvén, a m. kir. belügyminiszter a jelzett törvényeket mielőbb életbeléptetni óhajtja és azért a törvények végrehajtása iránt teendő előzetes intézkedések megtétele végett Sélley Sándor dr. belügyminiszteri tanácsost a határszéli vármegyékbe kiküldötte. Mint értesülünk, határrendőrséget állítanak fel Eperjesen is, hová nemsokára meg fog érkezni Sélley Sándor, hogy az illetékes tényezőkkel tárgyalásba bocsátkozzék.

— **A börtönügyi kongresszus és Kassa.** A VII-ik nemzetközi börtönügyi kongresszus ülései Budapesten szept. 3—9-ikéig tartanak. Szept. 10-ikén különvonaton kirándulást rendeznek Kassára az új javítóintézet megtekintésére. Az utazást Aszódon megszakítják, hogy az ottani javítóintézetet megtekintsék. Kassán az intézetben az igazságügyminisztérium dejeuner ad. Kassa város díszbédét rendez.

— **A F. M. K. E. akciója a panszlavizmus ellen.** A F. M. K. E. szepesvármegyei fiókja vándorgyűlést Kroimpach bányavárosban tartotta Hajnóczy R. József kir. tanácsos, szepesmegyei kir. tanfelügyelő elnöklésével. Az évi jelentés szerint a választmány azon szomorú tapasztalatra jutott, hogy a vármegye északi határszéli községeiben a panszlavizmus veszedelmes jelenségei mutatkoznak; nevezetesen két alakja van a panszlavizmusnak, az egyik a hazai, mely Turóc vármegyéből indul ki, a másik Amerikából származik, az úgynevezett muszka panszlavizmus, mely megsemmisítéssel fenyegeti a nemzetiség-lakta vidékünket. Ezen külső beavatkozás folytán ugyanis a magyarság a Felvidéken tért veszít és ezen aknamunka ellen a választmány erélyes önvédelmi akcióra el van szánva. Ugyanis az exponált helyeken igénybe veszi a papság és a tanítószolgálat apostolai közreműködését, azokat őrszemként kijelöli a vészhelyekre; továbbá megerősíti a választmányt és népkönyvtárakat fog szervezni.

— **Eperjes sz. kir. város főorvosának jelentése az egészségügy állapotáról, július hóról.** Az egészségügyi állapot nagyon jó. A városi kórházban kezeltetett 81 fekvő- és 380 járóbeteg, összesen 461. A városi fő- és alorvos magánygyógyászatában kezeltetett 6 fekvő- és 37 járóbeteg, összesen 43. Előterbe léptek a gyomor és bélhurut megbetegedései. Fertőző bajok közül csupán a trachoma fordult elő három esetben. Élve született 17 fi, 21 leány, össz 38, meghalt 15 fi, 14 nő, össz 29; azaz 9-el több születés, mint haláleset. Ezeket kívül halva született 1 fi, 2 leány, össz 3. Különös kóros: két cyankalmérgezés, egy vízbefúlás, egy öngyilkosság. Orvosrendőri bonczolás nem volt. Az árúba bocsátott tej, gomba, gyümölcs, hús több ízben vizsgálva, ötször elkobozva lett Gyógyszertárak és droguéria rendben. Egyes cukrászdák nagyobb rendet és tisztaságot igényelnek.

— **A háztulajdonosok figyelmébe ajánljuk a Kúriának egy 1905 június 20-ikán 1471—1905. sz. a. hozott elvi-jelentőségű ítéletét, mely bennünket eperjesieket — most nyáron ugyan nem, hanem tél idején annál inkább — érdekel.** A kir. Kúria ugyanis olyan esetben, midőn a ház előtti síkos és jeges járdán, mely nem volt felhíntve, egy arra menő személy elcsúszott és sérülést szenvedett, megállapította a háztulajdonos kártérítési kötelezettségét, mert jóllehet a szabályrendelet őt a járda felhíntására kötelezte, ennek meg nem felelt. A sérült teljes keresetképtensége dacára keresményének csak 1/4 részét, évi 360 koronát ítélték meg, mert a sérült foglalkozására és korára való tekintettel a kereset

seti képesség fokozatosan csökken. — Kérjük azokat, a kiket illet, hogy ne felejtsek el ezt az ítéletet a jövő — től!

— **Elfogott betörő.** A rendőrség júl. 22-ikén éjjel Kollár János, bertóti születésű 33 éves csavargót letartóztatta, éppen mikor az illető a helybeli sörfőzdében álcuszcson betörést követett el.

— **Ha a férfi Irén.** A kassai lapokat a kánikusa meglebben a következő híreske járta be: „Kisasszony tűzoltóparancsnok. A nőemancipáció terén Szepes megye vezet, példával jár elő; eddigéig ugyanis csak tudományos pályán találtunk nőket, legújában már mint hivatásos tűzoltó szegődött egy kisasszony az emberszeretet szolgálatába. A szepesmegyei tűzoltószövetség most tűzoltótanfolyamot szervezett, melynek hallgatói között Zapotoczky Irén, egy alsószlovinkai kisasszony is van. Miután a községben a tanfolyamon való részvételre nem találtak alkalmas férfiakat, a szervező községi tűzoltóság parancsnoka a kisasszony lesz. A hír igen érdekes, de nem igaz. Irén ugyanis Irenus és ennélfogva — férfi.

— **A hol van vízvezeték.** A budapesti lapok a hőség alkalmából egyértelműen megállapítják, hogy a budapesti vízvezeték kitűnő alkotás. Most érezhető ez leginkább, ebben a sorvasztó hőségben, a mikor legjobban van az ember rászorulva a csapokból kicsorduló hűs vízre. A budapesti vízvezeték a legnagyobb bőséggel ontja a vizet s nincs rá eset, hogy megtagadja a vízszolgáltatást, mint a régi időkben, főleg a felső emeleteken oly gyakran megese. Tavaly volt ugyan a vízművek szolgáltatási képessége a legnagyobb próbára téve; de a mai helyzet sem sokkal kedvezőbb. A tavalyi szörnyű hosszú hőség alatt a szolgáltatott, illetőleg elfogyasztott vízmennyiség heteken át meghaladta a napi 200,000 köbmétert. A legmagasabb volt a vízfogyasztás aug. 9-ikén, a mikor a hivatalos jegyzések szerint Budapesten 209,673 köbméter vizet fogyasztottak el. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ennek a rettenetes nagy vízmennyiségnek egy jó része felhasználatlanul folyt el a rossz berendezések révén. Azóta mindig javultak a viszonyok s nincs rá kilátás, hogy a vízfogyasztás egyhamar ily nagymérvű legyen. Azonban a vízfogyasztás így is igen magas, a mi az alábbi kimutatásból is kitűnik. Elfogyasztottak Budapesten:

július 27-ikén 174,373 köbmétert

• 28-ikén 190,476

• 29-ikén 191,181

• 30-ikén 178,750

• 31-ikén 184,932

Július 27-től kezdve tehát a vízfogyasztás egyre emelkedik, kivéve 30-ikát, mert ez vasárnap, a mikor az ipari üzemek nem fogyasztanak vizet. A hőség emelkedése a mellett szól, hogy a vízfogyasztás augusztus első napjaiban még az eddigiekénél is magasabb lesz. De ez nem baj. A budapesti vízvezeték nem fogja cserben hagyni a fővárost. *Vajjon mikor irhatunk mi majd hasonló dolgokról!?*

— **A család büszkeségei** az egészséges gyermekek, a mint azokat racionális táplálkozás által fenntartják. Legcélzesebb, ha az anya gyermekét nem maga szoptatja, *Küfeke-gyermekliszt* adagolása tejjel, mely utóbbit jobban emészthetővé teszi és ennek só- és fehérjertartalma által még a csont- és izomfejlődésre is kedvezően hat. Ezen racionális táplálkozás a gyomrot kiméli és a gyomor- és bélbetegségtől megőrzi, de gyenge emésztésnél és gyomor- és bélbetegségnél is tovább adagolható.

— **Tanács és rendőrkapitány.** Egyik város igazgatása körül az a vitás kérdés merült föl, hogy vajjon a rendőrkapitány alá- vagy mellérendelt viszonyban áll-e a városi tanácshoz? A rendőrkapitány a mellérendeltségi viszony mellett foglalt állást és ez alapon annak a nézetének adott kifejezést, hogy a tanács neki utasításokat nem adhat. Az ügy a közigazgatási bizottság elé került, mely a kapitány nézetével ellentétes álláspontra helyezkedett. A kapitány a belügyminiszter elé terjesztette a vitás kérdést, de ezen a döntő helyen sem fogadták el álláspontját, mert a belügyminiszter a közigazgatási bizottság határozatát hagyta helyben. Arra nézve ugyanis — így szól a miniszter indokolása — hogy a kapitány a városi tanácssal szemben nem alárendeltségi, hanem mellérendelt viszonyban volna, a városi szervezési szabályrendelet támpontul szolgáló rendelkezést nem tartalmaz. Ellenben az 1886: XXII. t.-czikk rendelkezéséből, valamint az önkormányzat lényegéből oly természetesen következik a rendőrkapitány alárendeltségi viszonya, hogy e kérdés vitásnak sem tekinthető.

— **Kimutatás az állati ragadás járványos betegségek állásáról.** *Lépfene:* Tapolyi járás: Dubine, Kapi, Kurima, Reménye, Szobos. Szekesői járás: Hrabszke. — *Rühkór:* Alsótarcazi járás: Bolyár. Sirokai járás: Andrásvágás. — *Sertésorbáncs:* Alsótarcazi járás: Kakas-

falu, Jánocská, Óruzsín, Tuhrina, Vörösvágás. Felsőtarcazi járás: Magyarjakabfalu. Sirokai járás: Kvacsn. Tapolyi járás: Hanusfalu, Hazslin, Kapinémefalu, Kucsín, Kurima, Ortutó, Sassova, Töltszék. — *Sertésorsz:* Alsótarcazi járás: Boroszló. Tapolyi járás: Karácsonymező. — *Veszett-ség:* Felsőtarcazi járás: Plavnicza. Tapolyi járás: Karácsonymező, Mátyáska; Kisszeben sz. kir. város.

* **Tiszteletbeli állás után nem jár fizetés.** A közigazgatási bíróság figyelemre méltó elvi-jelentőségű ítéletet hozott a napokban. Egy tisztviselő tiszteletbeli állása után fizetést kért a törvényhatóságtól; miután ezt minden fórumon megtagadták, bírósági panasszal élt. A közigazgatási bíróság a panasz elutasítását azzal indokolta meg, hogy a vármegyéknek adott ügyviteli szabályzatban — mely a városi tisztviselőknél is elvi alapul szolgálhat — ki van mondva, hogy csak a helyettesített állás után jár fizetés s a tiszteletbeli állásban eltöltött idő a nyugdíjba se számít; mindazonáltal a törvényhatóság méltányossági okból jutalmat adhat, fizetésre azonban jogos igény semmiképpen se támasztható.

— **A czopf megszüntetése.** Érdekes eseménynek volt a századik évfordulója július 30-ika. Száz esztendeje annak, hogy Ferenc császár egy rendeletével véget vetett a hadseregben a czopf-viseletnek. Megszűnt tehát az akkori idők ízlése szerint a legszebbnek tartott férfidísz, a hosszú hajfonat. A czopf halálát ítéletét tartalmazó legfelsőbb kézirat 1805 július 30-ikán látott napvilágot, és így szól: „Hadügyminiszterem, Károly herceg előterjesztésére elhatároztam, hogy egész hadseregemben az eddigi czopf-viseletet megszüntetem és elrendelem, hogy ezentúl legfeljebb 1 hüvelyk hosszúságú haját viseljenek. A haj ez e'ört hosszának az egész fején egyenlőnek kell lennie s míg a közembereknek megtiltom, hogy azt akár kenőccsel kenjék vagy lisztporral behintessék, addig elrendelem, hogy úgy a törzs-, mint a főtisztek pomádézva jelenjenek meg. Figyelmeztetem ezeket arra is, hogy magukat az előírásához tartassák, mindenféle divatot mellőzzenek, mert ellenkező esetben a legszigorúbb büntetés vár rájuk. Magától értetődik, hogy a haj, mihelyt az előirt mértéket egy-negyed hüvelykkel túlhaladja, ismét levágandó. A legénységet pedig a legszigorúbban szoktassák ahhoz, hogy fejüket gyakran mossák tiszta hideg vízzel; mert hű és bátor katonáim egészsége, testi tisztasága, de főleg az a cél, hogy a főlösleges czopf-viselet rendbentartása amúgy is szegény zsoldjukat tovább oly nagy mértékben igénybe ne vegye, indította Károly főherceget előterjesztésére, a melyhez a legszivesebben adtam beleegyezésemet. Tábornokaimnak azonban megengedtem, hogy hajukat vagy czopffal, vagy levágva viselhessék, de utóbbi esetben a főntelbi rendeleteket nekik is be kell tartaniok.“ Ezt a legfelsőbb parancsot 1805. augusztus 15-ikén kezdték végrehajtani, még pedig drákói szigorral. A czopfjukra büszke hadfiak bizony szinte sirva fakadtak, a mikor a borbély irgalmatlanul nyírta le a csomóba font hosszú hajszálakat. Egy öreg hadfi például semmi áron sem akart megválni fejdíszétől és csak akkor engedte magához közeledni a borbélyt, a mikor megmagyarázták neki, hogy engedtelensége felségsértés, a miért halállal bünhődik. A tisztek is nagyon rösteltek eleinte a dolgot és heteken át nem mertek az utcákon mutatkozni, mert a közönség roppantul mulatott rajtuk.

Tina To 1905

— **Az anyakönyvi hivatal kétheti kimutatása.** *Születtek:* Zselinszky József gör. kath., Székely Katalin ág. h. ev., Frics János róm. hath., Boran halvaszülött, Kovalyik Anna gör. kath., Szlavinka József róm. kath., Vozarik József róm. kath., Lescsák Emma róm. kath., Gömörly Irén ág. h. ev., Obernauer Anna róm. kath., Nahajcsuv Mária gör. kath., Gottdiener Marci izr., Friedmann Regina izr., Wollner Ernő izr., Adamik István róm. kath., Maslankievits Márta r. kath., Szabados Pál róm. kath., Marussák Mária r. kath., Brila József gör. kath., Modrák Anna r. kath., Csepela Géza ág. h. ev., Palencsár József r. kath., Kuharik Júlia r. kath. Eddig született 300. — *Házasságot kötöttek:* dr. Hérics Imre róm. kath. és Bethlenfalvy Éva róm. kath.; Bacsinszky Gyula róm. kath. és Lipka Erzsébet r. kath.; Kitzak Miklós gör. kath. és Kolarovics Borbála gör. kath. — *Meghaltak:* Kálnássy Dénes 4 éves, r. kath.; Szabolyc Vincze 2 éves, r. kath.; Kuhár János 12 éves, r. kath.; Bola József 36 éves, r. kath.; Neumann Simon 34 éves, izr.; özv. Valkovszky Mihályné 59 éves, gör. kath.; Lukács Júlia 5 éves, g. kath.; Bereczky Gizella 2 éves, g. kath.; Szoboda Mihály 58 éves, g. kath.; Kominkó Imre 11 éves, r. kath.; Baran Mihályné 27 éves, gör. kath.; Feczko János 51 éves, gör. kath.; Lescsák Emma 6 napos, r. kath.

CSARNOK.

Tompa-émlék a bártfai fürdőben.

Bártfa híres fürdője történelmi emlékekben eddig is gazdag volt. Savanyúvizéhez már a XVI. században jártak a gyógyulást kereső emberek. Persze akkor még sátrakban tanyáztak a forrás körül. A legnagyobb magyar asszony, Zrínyi Ilona, szintén gyakran megfordult fiával, «Ferkó»-val a későbbi híres, nagy Rákóczi Ferenczel a «savanyó víz»-nél, és járt a körülötte levő rengeteg tiszafa-erdőségekben. Mert ebben az időben nemcsak forrásairól, hanem rengeteg tiszafa-erdejéről is messze földön híres volt a savanyúvíz környéke. A nép egy óriási tölgyet különben a mai napig is Rákóczi fájának nevez. Később, mikor már rendes fürdővé kezdett alakulni, a lengyel és magyar főnemesség rendezet találozóhelye volt. Az 1863-iki lengyel felkelés szálait itt szövögették. Gr. Desseffy József egyik leghíresebb művét: a «Bártfai levelek»-et szintén ebben a fürdőben írta. Tompa Mihály 1844. évi híres költői levelét Petőfihez a bártfai fürdőben írta, a többek közt így dévajkodva a bordalok nagy költőjével:

A vizivás, hej, be' kínosan megyen!

Félpohárka, még az is csak foghegyen

Savanyú bár, de mégis csak víz, biz' ez,

Az embernek semmi kedvet sem szerez.

Cseh Károlylyal, a ki később a város alerdéze volt s még akkor legénykorát élte, járta be a vadregényes környéket. Különösen a Kőhegy volt kedves kirándulóhelye. Tompa többnyire igen jókedvűen beszélgetett vele, de már Cseh is észrevette azt a tulajdonságát, hogy olykor-olykor órákig szótlánul elmerengett, belébel bámulva a nagy természetbe. De a Kőhegyen is a legkedvesebb helye volt a csúcsvis lábánál lévő Haramia-kút. Erről tarka regéket tud a beszédes monda. Állítólag tizenegy erős zsvány tartózkodott ott, a kik nem messze a kúttól egy földalatti nagy vajt lakásban rejtőzködtek. Mikor elzavarták őket a környékről, közülük csak egy vén ember húzódtott meg Aranyapatak névű faluban, a ki késő vénységében halt meg s egy rokonának elárulta, hol van a zsványtanya bejárata. Ez azonban félt a haramiák boszújától és nem merte kiadni a nyílást, csak halálós ágyán árulta el unokájának, merre van a bejárat. Ez mindig gyűjtött rá pénzt, hogy egyszer kiadja, de hirtelen-halállal halt meg, titkát a sírba vitte. Pedig temérdek kincs van ott a monda szerint. A kút maga különben vadregényes hegyi vidéken levő csurgó az őserdő kellő közepében, a hol csak a víz csörgedezése, egy-egy madárfüttty zavarja az erdő mélyes csöndjét. Tompa itt órákig elüldögélt és Cseh szemeláltára vajt be ott egy óriási bükkfába nevének kezdőbetűit és az évszámot. A betűk elmosódva még most is látszanak, az évszámokból néhány év előtt csak 184 számok látszottak, a miből új bevesséssel valaki hazafias felbuzdulásában 1848-at csinált. A helyet sokszor mutogatta fiának Cseh erdész, de később feledésbe ment. Most fedezte fel újra Gyöngyösi László irodalomtörténítő, s már most is sokan járnak oda a kegyetes kirándulók, annyival is inkább, mert az út elragadóan festői. Arrafelé van kis tisztáson az Éva-forrás, a magas hegyoldalon a Bány-völgy, felette túl a kapaszkodón a Haramia-kút. A helyet a fürdő igazgatósága emléktáblával fogja megjelölni.

Felelős szerkesztő:
Dr. Raffay Ferencz.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád,

421 volt, A róm. és szerepelne reform. val dött: A Kis taggal és a Értesítő az vallású sze ről is. Az 1—17 kor ingyenes v ben részes használatra 04 fill. Az kirándulás völgybe és pestre a t gálatra 29 lett öt: G dor, Schu tanév szep 1., 2. és 4 60 kor. Fe

2. A b az 1904— igazgató. 3 hat tagból egyházi ér A négy o tehát mind tekintetbe a tanulók. tanárok k ki Gyöng egy «Ifjúg 4256k. Be

3. Az e és polgári iskolai évtől áll. A a polgári sok szepté d. u. 3— az I, II. e idegen fi 30 fill.; i elemi osz 32 kor. 3 A polgár 45 koron 50 fillért

Női k

A Kés a helybeli latosan a folyamat A női ből szüks A tar nevelést

az érzelt fejezheti. Goethe. hatna el kesültse annak, a természé Lehe az embe ne érezté hogy a l és az o fejeznen nemcsak hanem magassá sáért, régi ke a Falep Schliers áttekint

A l annyira mészet kivétel

421 volt, tehát tizenötöt kevesebb, mint 1903/4-ben. A róm. és g. kath.-on kívül másvallásúak csak gyéren szerepelnek. Így volt 34 izraelita, 3 ág. h. ev. és 3 ev. reform. vallású tanuló. Ifjúsági egyesület kettő működött: A Kisfaludy Önképző-kör 74 rendes- és 53 pártolótaggal és a Gyorsíró-kör 32 rendes-taggal. Beszámol az Értesítő az «Eperjesi kir. kath. főgimnázium róm. kath. vallású szegény tanulóit segítő egyesület» működéséről is. Az elmúlt iskolai évben 25 tanuló nyert havi 1—17 koronáért ebéd- és vacsorával való ellátást. Egy ingyenes volt, három pedig 20—40 kor. pénzsegélyben részesült. A segítő-könyvtárból 50 tanuló kapott használatra tankönyvet. Az egyesület vagyona 35,545 K. 04 fill. Az év folyamán a tanulók több tanulmányi kirándulást tettek. Így a Magas-Tátrába, a szadellői völgybe és az aggteleki barlanghoz, valamint Budapestre a tornaverseny alkalmából. Az érettségi vizsgálatra 29-en jelentkeztek. Ezek közül jelesen érett lett öt: *Gojdiés István, Komán Andor, Párkányi Sándor, Schudich Nándor és Weinberger Ármin.* A jövő tanév szept. 1-jén kezdődik. Beiratási napok: szept. 1., 2. és 4-ikén délelőtt 8—12-ig. Tandj egész évre 60 kor. Felvételi díj 8 kor.

2. **A bártfai m. kir. állami gimnázium Értesítője** az 1904—1905. iskolai évről. Közli Vas Antal dr., kir. igazgató. 33 lap. A tanári testület az igazgatót kívül hat tagból áll. A vallást öt hitoktató tanította. A r. k. egyházi éneket pedig a bártfai főtemplomi karnagy. A négy osztályból álló gimnáziumba járt 91 tanuló, tehát mindössze egygyel kevesebb, mint tavaly. Vallás tekintetében túlnyomóan r. és gör. katolikusok voltak a tanulók. Ág. h. ev. 11; izraelita 6, és ev. ref. 3. A tanárok közül kiválóbb irodalmi tevékenységet fejtett ki Gyöngyössi László dr. Az intézetben működött egy «Ifjúsági Segítő-egyesület», melynek vagyona 4256 k. Beiratkozási napok 1905. szept. 1—4. Tandj 48 k.

3. **Az eperjesi ág. h. ev. I. anyaegyház elemi nép- és polgári leányiskolájának Értesítője** az 1904/1095. iskolai évről. Közli: az igazgatóság. A tantestület 8 tagból áll. A tanulók száma az elemi osztályokban 131; a polgári leányiskolában 156. Összesen 287. A beiratások szeptember 1., 2. és 4. napjain d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig lesznek az iskolahelyiségben. Tandj: az I., II. elemi osztályban fiúknál 21 korona 30 fill.; idegen fiúknál 31 kor. 30 fill.; leányoknál 25 kor. 30 fill.; idegen leányoknál 35 kor. 30 fill.; a III., IV. elemi osztályban ugyanezen esetekben 22 kor. 30 fill.; 32 kor. 30 fill., és 25 kor. 30 fill.; 35 kor. 30 fill.; A polgári leányiskolában 31 korona 30 fillér, illetve 45 korona 20 fillér. Ezenkívül fizet minden tanuló 50 fillért az Értesítőre.

Női kereskedelmi tanfolyam.

A Késmárki Kereskedelmi Társulat elhatározta, hogy a helybeli állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan a jövő tanévben is női kereskedelmi tanfolyamot szervez.

A női kereskedelmi tanfolyamnak megismerése céljából szükségesnek tartom a következőket megemlíteni: A tanfolyam célja a nőknek gyakorlati, praktikus nevelést nyújtani és őket oly szakismeretekkel ellátni,

az érzelmet megközelítően megfelelő rövideggyel kifejezheti. «Bläuliche Frische, Himmel und Höh» mondja Goethe. Ilyen röviden a legzseniálisabb festő sem járhatna el. De azért a költő rajza — ha még oly lelkesülttség fakasztotta is — messze mögötte marad annak, a mit magunk megéltünk, vagyis a kilátás, a természet élvezetének.

Lehetetlen ennélfogva az, hogy az efféle hangulatot az emberek szép kilátású helyeken már igen régen ne érezték volna. Magam is abban a nézetben vagyok, hogy a hegytetőkön található templomok és kápolnák és az ormokra elhelyezett keresztetek nemcsak hálát fejeznek ki a kiállott veszélyből való megmenekülésért, nemcsak segítséget kérnek a pusztá egyedülletben, hanem megérzik a lélek küzdelmének a tiszta magasságokért és köszönetet rebegnek azért a gazdagságért, mely itt élénkbe tárul. Igazolja ezt annak a régi keresztnek versezete, mely Felső-Bajorországban a Falepper-Strassen áll azon a helyen, a honnan a Schliersee és a Spitzingsee egy pillantással lehet áttekinteni. A vers így szól:

«Wer hier nicht fühlte des Himmels Nähe,
Wird nicht gerührt zu Lob und Dank,
Der bleibt stets kalt was er auch sehe,
Sein Geist ist schwach, sein Herz ist krank.»

A költeményben nyilvánuló gondolat egyébként annyira igaz, hogy azzal minden poétánál, ki a természet szépségét, a hegyvidék nagyszerűségét dicsőíti, kivétel nélkül találkozunk.

(Folytatása következik.)

melyek őket a kereskedelmi, üzleti pályán különféle állások betöltésére is képesítik. Az itt nyert szakismeretek alapján alkalmazást nyerhetnek mint könyvvizetők, levelezők és pénztárkezelők bármely iparvállalatnál, gyárakban vagy kereskedésekben, esetleg, ha a gépirást is elsajátították, különféle hivatalokban és irodákban.

A tanfolyam 10 hónapig tart és tantárgyai: a kereskedelmi számtan, könyvvitel, kereskedelmi- és váltóismeretek, irodai munkálatok, kereskedelmi levelezés magyar és német nyelven, áruismeret a földrajzzal, gyors-, gép- és szépirás. A heti órák száma 18 s a tanítás csak a délutáni órákban tartatik.

A tanfolyamra azon leányok (nők) iratkozhatnak be, kik valamely hazai polgári vagy felsőbb leányiskola négy osztályát, vagy a felsőbb népiskolát sikerrel befejezték.

Felvételi vizsgálat alapján felvehető olyanok is, kik a nevezett iskolának csak 1—2, esetleg 3. osztályát, vagy csak az elemi iskolát végezték el. Ezen felvételi vizsgálat kiterjed a magyar nyelvre, számtanra és földrajzra. Megkivántatik ugyanis: 1. A magyar nyelv ismerete alak- és mondatnyelvi jártasság a fogalmazásban. 2. Számtanból jártasság a négy alapműveletben egész- és törtszámokkal, s a hármasszabályhoz tartozó feladatok megfejtése 3. Földrajzból Európa, különös tekintettel Magyarországra, továbbá Ázsia és Amerika leíró földrajza általános vonásokban s Afrika és Ausztrália átnézetileg.

A felvételnél a kor nem jön tekintetbe.

Tandj a tanfolyamon egész évre 100 kor., mely összeg két egyenlő részletben a beiratkozás alkalmával és február 1-jén, esetleg négy részletben fizetendő. Felvételi díj 4 kor. A felvételi vizsgálat díja 10 kor.

A beiratás és felvétel f. évi szeptember hó 1-jétől 3-ikáig tart, a tanítás pedig 4-ikén kezdődik. Jelentkezni bármikor lehet.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Késmárk, 1905. július hóban, *Belóczy Sándor,*
igazgató.

HIREK.

— **A Thököly-síremlék.** Késmárk városa tehát csakugyan elesett a Thököly-hamvaktól. Kétségtelen bizonyíték erre az alábbi, Budapestről érkezett jelentés: «A Múemlékek Országos Bizottsága báró Forster Gyula elnökle alatt ma tartott ülésén elhatározta, hogy a Thököly Imre törökországi, izmidti sírhelyére állítandó emléktáblát tervezetnek elkészítésével Darázs János szobrászt és Pogány Mórict műépítést bízza meg. Az izmidti temetőben levő sírkövet hazaszállítják és az eperjesi templomba falazzák be, a hol Thököly hamvait örök nyugalomra helyezik.»

— **Személyi hír.** *Zelenka Pál* tiszamelléki ág. h. ev. püspök augusztus 3-ikán Eperjesen időzött a theologiai internátus építésének megtekintése céljából. A püspök az esti vonattal Budapestre utazott.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Govrik Sándor* eperjesi kir. kath. főgimnáziumi helyettes tanárt ideiglenes rendes tanárrá nevezte ki.

A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Arvay Nagy* Menyhért kassai kir. járásbírói díjtalan joggyakorlatot a kassai kir. ítélőtábla kerületében díjas joggyakorlatokká nevezte ki.

A m. kir. pénzügyminiszter *Ibrányi György* ungvári végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó-gyakornokká a máramaroszi pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Új albíró.** A király *Újházy Árpád* lemesi járásbírói aljegyzőt az eperjesi kir. törvényszékhez albírónak nevezte ki.

— **Új anyakönyvvezető.** A m. kir. belügyminiszter Sárosvármegyében a csirsi anyakönyvi kerületbe *Korach Lajos* okleveles jegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Új állomásfőnök Kassán.** *Balpatoky Zsigmond* kassai állomásfőnököt Fiuméba helyezték át. E napokban érkezett Kassára *Palásthy József*, volt füleki állomásfőnök, hogy Kassán az állomásfőnökséget a távozó állomásfőnöktől átvegye.

— **Eljegyzés.** *Fränkl József* eperjesi kereskedő eljegyezte *Halmai Boriskát* Kolozsvárt.

— **Halálozások.** *Vojtovics István* fulyáni gör. szert. kath. lelkész július 30-ikán, 59-ik életében, Fulyánon elhalt. Temetése aug. 1-jén volt.

Zinkl József, a cs. és kir. 18. hadosztálytüzérezred al-állatorvosa július 31-ikén Bécsben elhunyt. Temetése augusztus 2-ikán volt Bécsben az 1. számú helyőrségi kórházból.

Neumann Simon eperjesi kereskedő július 31-ikén meghalt. Temetése aug. 1-jén ment végbe.

— **Özv. Valkovszky Mihályné** szül. Tizedy Anna aug. 1-jén agyszélhűdésben, 56 éves korában elhunyt. Temetése aug. 3-ikán volt Eperjesen.

— **Templomépítés.** Az elmúlt hónapban leégett sebeskellemesi zsidótemplom újra-felépítésének munkálatait több vállalkozó közül *Bretz Sándor*, Eperjes város építészé nyerte el. A munkálatokat e héten megkezdik.

— **Iskolai alapítvány.** *Bárkány Leo* sebeskellemesi lakos az ottani népiskolánál 200 koronás alapítványt tett a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tanúsító tanuló jutalmazására.

— **Iskolai hír.** Az eperjesi izraelita kisdudorodában a beiratások augusztus 6-ikán, vasárnap egész nap lesznek. A rendes tanítás augusztus 8-ikán, kedden kezdődik. *Az elnökség.*

— **Államsegély.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter júl. 7-ikén 48,491. szám alatt kelt rendeletével az eperjesi ág. h. ev. főiskola könyvtára részére az 1905. évre 800 kor. államsegélyt utalványozott.

— **A magyar név.** Kiskorú *Schwarz Géza* főgimnáziumi tanuló, eperjesi lakosnak a belügyminiszter f. évi 74,432. számú rendeletével megengedte, hogy családnevét «Fekete»-re változtassa.

— **A «Rákóczi kath. kör» nyári-mulatsága.** Az eperjesi «Rákóczi kath. kör» aug. 15-ikén saját kertihelyiségében világpostával s díjkuglizással egybekötött táncmulatságot rendez. Vendégeket igen szívesen lát.

— **Fizetésemelés.** Eperjes sz. kir. város tisztviselői a város képviselőtestületéhez kérvényt adtak be, melyben — tekintettel a nagy drágaságra — 1905. július 1-jétől kezdődőleg 20% drágasági pótlék megszavazását kérelmezik.

— **Hangverseny Bártfafürdőben.** *Werner Sárka* okl. czimbalomművész- és tanárnő Sátoraljaiújhegyről, dr. *Várkonyi Béla* zongoraművész és *Várkonyi Flóris* operaénekes szíves közreműködésével vasárnap, aug. 6-ikán Bártfafürdőben — részben az ott felállítandó szegénysorsú tudósbetegek szanatóriuma javára — czimbalom-, zongora- és műéneke-hangversenyt rendez.

— **Amatőrök ideálja** legújabb, zsebben hordható fényképező-készülék; megtekinthető *Cattarino Sándor* üzletében Eperjes. Ugyanott kaphatók fényképezési cikkek friss állapotban gyári áron.

— **Postaügynökség.** A kassai m. kir. posta- és táviradaigazgatóság közhírré teszi, hogy Sárosvármegye területén fekvő *Máriavölgy*-telepen augusztus hó 1-jén postaügynökség lépett életbe. A postaügynökség kézbesítési köre *Máriavölgy*-telepen kívül *Kruszlyó* községre terjed ki. A postai ügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a bártfai posta- és táviradahivatalhoz tartozik és összeköttetését a bártfai posta- és táviradahivattal a Lukó és Bártfa közt naponkint egyszer közlekedő kocsijarat útján nyeri.

— **A tanítónőknek szíves figyelmükbe!** Az Angolkisasszonyok «B. Mariae V.» intézete Eperjesen a legnagyobb szeretettel hívja meg az igen tisztelt tanítónőket közel- és távolról háromnapos *lelki-gyakorlatokhoz*, melyek az intézetben augusztus 17., 18., 19-ikén tartatnak. Valamint a tanításban és munkában kifáradt test pihenésre szorul s a szünidőben megkapja a szükséges szórakozást. úgy a léleknek is szüksége van üdülésre, felgyógyulásra, hogy újult erővel láthasson a gyermekek tanítása- és nevelésének nagy feladatához, s ez utóbbit akarja az intézet épp a lelki-gyakorlatok megtartása által nyújtani. Csoportosuljanak, jelentkezzenek minél többen, beszéljék rá kollega társnőiket; halhatatlan lelkiük megérdemli e fáradságot s az örökkévalóságban örülni fognak az intézet falai közt csendes visszavonultságban töltött e napoknak. A résztvenni akarók szíveskedjenek ebbeli óhajukat az Angolkisasszonyok főnöknőjével írásban tudatni, és pedig legkésőbb aug. 12-ikéig. Lakást és teljes ellátást naponkint 2 koronáért az intézet nyújt. A lelki-gyakorlatok augusztus 16-ikán d. u. 6 órakor kezdődnek.

— **Talált dolgok.** *Mészáros István* hivataloslag *M. L.* és *V. O.* monogrammal elátott 4 drb törülközőt talált. Tulajdonosa a rendőrkapitányi hivatalban átvetheti.

— **Elveszett Újházy Iván** bökkii földbirtokos két tacsó vadászkutyája. Az egyik sárgaszőrű és «Valdi» névre hallgat. A másik fekete-barna.

— **Versenytergályas.** Az eperjesi *Tarcsa-híd* építésére és vasszerkezetének megtervezésére kiírt versenytárgyalás határideje augusztus 15-ikén jár le. Az erre vonatkozó tervek és költségvetések Eperjes város építészeti hivatalában tekinthetők meg.

— **Öngyilkosság.** *Bolla János* Sándor városi díjnok úl. 30-ikán délelőtt agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

— **Tűz Alsósebesen.** Aug. 30-ikán Alsósebesen *Muska Mihály* parasztgazda háza földig égett.

— **Szepesváralja pusztulása.** Szepesváralján július 29-ikén, szombaton délután óriási tűzvész pusztított, melynek következtében körülbelül 300 ház lett a lángok martaléka. A tűz vigyázatlanságból keletkezett egy napszámosnak a város végén, a vasúti állomás közelében lévő házában. A nagy szélvész az üszkötet mindenfelé széthordta, úgy, hogy a tűz a patak mentén gyorsan elterjedt. És nemsokára már a Kolbach községgel szomszédos házak égtek, sőt a szomszédos Kolbach községben is 36 ház pusztult el és csak Lukács István gazdasági titkár, valamint a falu emberei önfeláldozó munkája mentette meg a falut a végpusztulástól. Szepesváralján a nyomor nagy. Savnikról odaérkezett Párvy Sándor püspök, ki azonnal 3000 koronát adományozott első segélykép a leégették részére. Vasárnap délig hivatalosan konstatálták, hogy Laban János, Zelenak János, Ramesdorfer Károly, özv. Vilczkó Mária, Nyemecz Mártonné és Galovics Anna porrá égtek. Igen sok a sebesült, kiket az irgalmasok kórházában részesítettek első segélyben.

— **Nagy tűz Bártfán.** Óriási tűzvész pusztított Bártfán augusztus 3-ikán a déli órákban. A tűz a vasúti állomási épület mellett keletkezett és elterjedve, főleg a Kacsvinszky-utcában pusztított. Száznál több ház lett a tűzvész martaléka. A kár egyrésze a biztosítás útján megtérül.

— **A Kassáról este 7:30 p.-kor induló gyorsvonat,** mely eredetileg csak Aboson, Margitfalván és feltételeken Krompachon állott meg, ezentúl feltételeken Szepesolasiban is megáll.

— **Baleset.** Nagy Lajos lemesi vendéglősnek Sándor nevű 19 éves fiát saját lova agyonrugta. Temetése júl. 31-ikén volt.

— **«Ének a Savanyúvízről.»** Ilyen cím alatt a punk mult számában közzétettük egy czemétei fűrdővendég panaszát. Most illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy a tulajdonos az ásványvízforrást azért lakatoltatta le, mert egyes kirándulók — nem honorálva a vendéglátást — a forrás vizébe papirost, szemetet dobtak és így azt megfertőztették. A tulajdonos még ezek után is gondoskodott arról, hogy a közönség vízhez jusson, de biztosította magát abban a tekintetben is, hogy a forrás vizét egyesek ne inficiálhassák. Az utóbbihoz joga van, az előbbire pedig nincs kötelezve. Így tehát a magunk részéről a tulajdonos eljárásában semmi kifogásolhatót nem találunk.

— **Aszfaltozás.** Az aszfaltjárda ügye kezd lassankint a megoldás stádiuma felé haladni. A csütörtökön megtartott bizottsági ülésen jegyzőkönyvbe foglalták a Neuchâtel Asphalt Company Limited budapesti vezérképviselőségének, továbbá a Magyar Aszfalt részvénytársaságnak és dr. Heidelberg vegyészeti gyáranak erre vonatkozó ajánlatait. A szakosztály a jövő hét foiyamán fogja az ajánlatokat egyenként tárgyalni, melynek részletes jelentése kapcsán kerül az aszfaltozás ügye a képviselőtestület elé.

— **Elgázolta a vonat.** Zimmermann János tehányi vasúti őrt valamelyik vonat elgázolta, midőn éjszaka hivatását teljesítve az alagutat bejárta. A megindított vizsgálat lesz hivatva földeríteni, hogyan történt a borzalmas eset.

— **Baleset.** Kuhár János csizmadia-inas júl. 29-ikén délután az alsómalom zúgójánál fűrdött. A zúgó árja elkapta a 12 éves fiút, ki rövid küszködés után alámerült. Kívánatos lenne, ha a városi hatóság is érdeklődne egy közfürdő létesítése iránt, mely — mondjuk — minden vasárnap délután ingyen állana nyitva a köznép szegényebb rétegeinek.

— **Közgyűlés.** A Sárosvármegyei Orvos-szövetség aug. 10-ikén a vármegyei háza kistermében közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: Jegyzőkönyv felolvasása s hitelesítése. Tisztviselők jelentése. Pénztárvizsgálat. Tisztikar és választmány leköszönése. Tisztikar s választmány megválasztása.

— **Bíróválasztás.** Sebeskellemes községében július 27-ikén ejtették meg a községi bíró választását. Bíró lett Glück Márk, helyettes-bíró Weisz Adolf. A tisztújító-ülést dr. Dobay József járási szolgabíró vezette.

— **Szociálista gyűlés.** Az eperjesi szociálisták, mintegy háromszázan, vasárnap délután a Sörház kertjében népgyűlést tartottak. A gyűlésen a munkások helyzetét, az általános választói-jog szükségét tárgyalták. Beszédet tartott Hanesz Sándor, a kassai szociálista-párt kiküldötté és Udvarhelyi Gyula.

— **Modern ridikülők, szivar-, pénz- és oldaltárczák** valódi ezüst veretekkel Cattarino Sándornál Eperjesen.

— **Az átjáró a bártfai vasút fölött.** Most, hogy a Kassai-utat koczkakövekkel rakják ki — úgy véljük — ismét aktuálissá lesz a bártfai vasút átjárójának ügye. Ugyanis annak idején a miniszter a város abbeli kérelmére, hogy a «Bártfai vasút»-at kötelezze az átjárónak egész szélességben való megépítésére, azt válaszolta,

hogy csak akkor fog intézkedni, ha meggyőződik arról, hogy a gyalog-átjáró szélesítése csakugyan szükséges. Úgy véljük, hogy immár elegendő ideje volt a miniszternek erről meggyőződni és kérjük a város tanácsát, vegye fel újból az ügynek elejtett fonálát.

— **A női kiszolgálás.** Az eperjesi rendőrkapitány néhány nap előtt rendeletet adott ki, melyben az összes vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános helyiségek tulajdonosait arra kötelezi, hogy női-személyzetüket hetenkint orvosi vizsgálatnak vessék alá, mert ellenesetben a női-személyzet tartását nem engedí meg.

— **Oroszország középázsiai tartományai** csak az orosz külügyminiszternek külön engedélyvel lehet utazni, mely engedélyt az illető külképviseleti hatóság útján kell kieszközölni.

— **A rendőrlétszám emelése.** A rendőrlétszám augusztus 1-jével hat rendőrrel felemeltetett. Az így újonnan szervezett állásokra a rendőrkapitányi hivatal pályázatot hirdetett.

— **A sáros-enyiczei feltételes megállóhely** engedélyezése érdekében terjedelmes indokolással árt a kassai kereskedelmi és iparkamara a Ksod. vasút vezérigazgatóságához, melynek ismert előzékenységetől bizon elvárjuk, hogy a sárosmezei érdekkörök — a kamara által tolmácsolt — kívánságának eleget tesz. Kétségtelen, hogy ennek a kérelemnek teljesítése nagy mérvben fog hozzájárulni ahhoz, hogy a borkúti üdítőhely fellendítése és nyaralóhelyévé tétele mielőbb bekövetkezzék.

— **A kerékpár-sport hanyatlak.** Legalább úgy mondják. Mégis sohasem láttunk annyi kerékpárost jár-dán, sétálsóvénen biciklizni, este lámpás nélkül rémítgetni a járókelőket, mint most. Kívánatos lenne, ha a rendőrség ezekkel szemben a 42,159: V. t. cz. 1897. sz. belügyminiszteri körrendeletet szigorúan alkalmazná.

— **A kassai hadtest hadgyakorlata.** A közös hadügyminisztérium az ideai nagygyakorlatok megtartására vonatkozó rendeletét most adta ki. A rendelet szerint a kassai 6 ik hadtest — a melyhez a városunkban állomásozó közös hadseregbeli ezredek is tartoznak — a dandárgyakorlatokat szept. 2-ikáig tartja. Ezután szept. 8-ikáig a 15 és 27-ik gyaloghadosztályok hadosztálygyakorlatokat tartanak, a hadtestgyakorlat pedig szept. 9-ikén kezdődik és Kozma-Pálháza-Varannó-Gálszecs-Legenyemihályi között három napig tart, melyen a 39-ik honvédszolgadosztály is résztvesz. A hadtestgyakorlatokat Pucherna Ede tábornagynagy, kassai hadtestparancsnok vezényli s jelen lesz Hoffmann kerületi honvédszolgadosztály parancsnok is.

— **A sóvári tiszti kaszinóban** július 23-ikán, vasárnap, zártkörű táncmulatság volt. A kedélyes mulatságot műkedvelői gyermek-szín-előadás előzte meg. A szereplő személyek egyenként és összevéve a legnagyobb igyekezettel azon voltak, hogy a közönség elismerését kiérdemeljék; hogy ezt mennyire sikerült elérniök, bizonyossága annak a közönség viharos tetszésnyilvánítása s a többszörös megújrázás. Bár az összes szereplők a legnagyobb elismerést érdemelték meg, kiemelendő Smausz Margitka, Merza Dódika, Ormay Mariska, Szepesi Micza és Domokos Irmuska kis műkedvelő színésznők játéka, kik annyira belelétek magukat a fölvetett személyek jellemébe, hogy az igazi színésznők is legméltóbb dicséretére válhatnak. A rendezőség e helyütt is köszönetet mond Kárász Istvánné, Ormay Gyuláné és Merza Károlyné úrnőknek, kik szivesek voltak a szindarab rendezését magukra vállalni, mert hogy az egész mulatság oly jól sikerült, az nagyrészt az ő érdemük. A színelőadás után reggelig tartó tánc következett. Az összes jövedelmet a sóvári óvoda javára fordították.

— **Telefon Szepesség—Kassa—Budapest között.** Mint értesülünk, már augusztus folyamán adják át a forgalomnak Szepesség, Kassa és Budapest között létesített interurban-telefonhálózatot. A Szepességnek Kassával és Budapesttel való közvetlen telefonösszeköttetése a kereskedő-világra nézve nagyjelentőségű.

— **Rakoncztalan gyerekek.** Több oldalról panaszokdottak nálunk, hogy a löcsei-úti vámnál a gyerekek sportot csinálnak abból, hogy az arra járó fogatok előtt az utolsó pillanatig táncolnak. Esetleges balesetek kikerülése végett kívánatos lenne, ha a rendőrség a szülőket erélyesen figyelmeztetné arra, hogy az ilyen rakoncztalankodások megszüntetésére ők illetékesek.

— **Motorközlekedés Kassa és Budapest között.** E napokban a kassai pályaudvarról kísérletképen egy új szerkezetű motorkocsit indítottak Budapest felé. A nagy és kényelmes motorkocsi indításánál Balpataky állomásfőnök, továbbá a miskolci üzletvezetőség és a budapesti központ kiküldöttjei vettek részt. Ha a kísérlet beválik, akkor a kassa-torna-szendrő-miskolci motorjárat mintájára Budapest és Kassa között is állandó motorközlekedést fog a Máv. életbeléptetni.

— **Utóhangok a legutolsó kassa-eperjesi rugólabda-mérkőzéshez.** A KASSAI HIRLAP július 28-iki számában olvassuk a következőket: „Az E. T. V. E., ügylátszik, nem tud abban megnyugodni, hogy labdarugó-csapatát vasárnap Kassán 6 : 0 arányban súlyos vereséget szenvedett a Kassai Jogász Sp. E.-től és ezért most az eperjesi FELVIDÉKI HIRLAP azzal igyekszik kimagyarázni a kellemetlen esetet, hogy a kassaiak durván játszottak és hogy a kassai csapat nem volt a rendes összeállítású (vagyis szeritünk az a csapat, a melyet ők letudnának győzni), mert három fővárosi játékos vett benne részt: a Budapesti Egyetemiek, a Postások és a Műegyetemiek egy tagja. A mi a durva játékmódor és erőszakoskodás vádját illeti, azt a legfényesebben az a körülmény cáfolja meg, hogy az ideai mérkőzések alkalmával a bírák kénytelenek voltak ötször-hatször annyi büntető rugást Kassa javára megítélni, mint fordítva, éppen az eperjesiek, különösen Krizs, Dojcsák és Antal éppen nem fair játékmódomra miatt, a melylyel hiába törekedtek játéktudásuk fogyatékoságát kiegyenlíteni. A kassai csapatban, elismerjük, legfeljebb Kalmár István adott okot hasonló kifogásra, de csakis azért, mert az erőszakosságot csak retorzióval lehetett ellensúlyozni. A mi pedig az állítólagos idegen játékosokat illeti, ez a kicsinyes vád sem alapos, mivel a Beacból nem játszott senki a kassai csapatban, a műegyetemi hallgató, Major Kálmán, a K. J. S. E.-nek megalakulása óta rendes-tagja, a postás, Benedek Sándor pedig az idén Kassára költözködve, szabályszerűen belépett a kassai csapatba. Reméljük, hogy meddő rekriminációk helyett inkább azon lesznek sporttársaink, hogy vasárnap, júl. 30-ikán kiköszörüljék a sorbát, a mit — Eperjes jó anyagát tekintve — több fegyelemmel, fairebb modorral és sűrűbb traininggel el is érhetnek.

— **Egy branyiszközi hős halála.** Egyházasfalun meghalt Réffy Endre a község népszerű plébánosa s 48-as honvédszázados 77 éves korában. Réffy a vas megyei Csényén született 1828-ban, iskoláit Kőszegen végezte s 1845-ben piarista lett Trencsénben Ujonz-éveit elvégezve, 1847-ben Kanizsára küldték gimnáziumi tanárnak. A szabadságharcz őt is magával ragadta a katedréről az evangéliumot a karddal cserélte föl, honvédt lett s mivel hatalmas termetű s vakmerő bátorságú volt, csakhamar tisztté lett. Mint főhadnagy az Újházy-féle vadászcsapathoz került, a hol nemsokára századparancsnok lett. Résztvett a branyiszközi csatában, a hol Guyon az ütközet előtt így szólt katonáihoz: «Előre dupla-léning, hátra kartács!» És szavát be is váltotta, mert a mikor az egyik zászlóalj az osztrákok gyilkos sortűztől meghátrált, egy-két ágyúgolyót lövetett közéjük. Erdősi Imre piarista pap keresztrel kezében vette rohamra a beszercebányai tót zászlóaljat, a hatalmas termetű Réffy Endre pedig zászlót ragadt a kezébe s baljában a lobogóval, jobbában a villogó kardjával törtetett fölfelé a síkos, meredek hegyen. Desseffy kapitány, a ki az egyik úteget vezényelte, így szólt: «Ha elesem, hasítsátok föl a hasam, vegyétek ki a hájam s azzal kenjétek meg az ágyúk tengelyét, hogy gyorsabban fönt lehessenek.» Ilyen lelkesítő példák után vakon rohantak fölfelé a nagyrészt ujoncz-zászlóaljok; a kartács- és golyózápor s esett bajtársaik halál-hörgése se tudta feltartóztatni őket. A legelsők egyike volt a vérral borított hegygerinczen Réffy Endre, a kinek vadász-zászlóalja a hős 33 ik zászlóaljjal egyidőben rohant fel a hegyre. A golyók még egyre sivítottak, az ágyúk még folyton ontották a tüzet, mire ő hátat fordítva az ellenségnek, így kiáltott a szurony-szegezve fölfelé kúszó bajtársaihoz: «Erre, erre, utánam fiaim!» s kigyúlt arcczal, szemében a diadal mámorával lobogtatta feljűk a zászlót. De rohantak is utána a névtelen hősök. Szurony-szegezve rohanták meg az ágyúkat is s azok közül is többet elfoglaltak. Hadászati szempontból ez volt a szabadságharcznak egyik legszebb diadala, mert elsáncolt hadállásból, szinte járhatatlan utakon verték ki az ellenséget. Réffy résztvett a diadalmas tavasi hadjárat minden csatájában is. Világosnál tette le a fegyvert s hosszú ideig a házában bujdosott. Azután Szombathelyen és Győrött folytatta theologiai tanulmányait s világi lelkész lett. Évtizedeken át volt Egyházasfalu plébánosa, a honnan most az egykori branyiszközi hős halálát jelentik.

— **A műveltség becses lexikonjává teszi a kétezer czímzóból álló tárgymutató az Endrei Zalán-féle Világ történelme-t,** melynek első kötetéhez a tárgymutatót az e heti füzetrel szétküldték. Ez a kimerítő tárgymutató alkalmassá teszi a hatalmas kötetet arra, hogy ha bármely név, város, uralkodó vagy vezetőférfi neve felől akarunk az ókori keleti népek korából felvilágosítást, ismertetést, akkor megkeressük a szót a gazdag tárgymutatóban, azután felkeressük az illető név mellett levő számokkal jelzett oldalt vagy oldalakat és elolvashatjuk az illető névre vonatkozó ismertetést. Ilyen kitűnő tárgymutató a kötetet becses segéd- és kézikönyvvé teszi, melyben bármit, a mi abba a korba tartozik, pár pillanat alatt megtalálhatunk. A munkából, mely ernye.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kifűnően bevált hányás, bélhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Legjobb táplálék egészséges és gyomorbeteg gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Diet tápláló szerek gyára

KUFEKE R.

Wien I. és Bergedori-Hamburg.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk ...	32 fillér
3/4 " " " " " " " "	40 " "
1/1 " " " " " " " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:	
1/2 literes palaczk ...	6 fillér
3/4 " " " " " " " "	7 " "
1/1 " " " " " " " "	8 " "

MATTONI FÉLE BUDAI KESERÜVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárakban és fűszerkereskedésben.

ÚJ!
Cook és Johnson
amerikai szabadalm. tyúkszemgyűrűi.

A jelenkor **legjobb és legbiztosabb** szere, hatásában nagyszerű és azonnal **fájdalomelhárító**.
Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerárakban. 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab dobozban 1 korona. Postán 20 fillérel több.
Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest, VI., Király-utca 12.
Központi telep Ausztria-Magyarország részére: „Zum Samariter“, Graz.

Amerika
Abreise aus Havre jeden Samstag.
Französische Linie.
Bequeme, rasche Fahrt, ausgezeichnete Verpflegung sammt Wein u. Liqueur. Fahrkarten nach allen Stationen sämtlicher amerikanischen Bahnlilien zu Originalpreisen. Nähere Auskünfte ertheilt gratis und franco.
Französische Linie
WIEN, IV., Weyringerg. 8.

Árok-utca 37. sz. II. emeleti lakás kiadó.
házban a

A „Pesti Napló“ új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a című új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkul szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album“-nak, mégis mint teljesen önálló mű, gyönyörű foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű díszművek szécsényi példányával terjesztve el a magyar kultúrát és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a Pesti Napló új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló díszműve: a **Modern Magyar Festőművészek-kel.**

Ötven nagyszabású festményt szemlélünk ki a modern magyar festők alkotásából, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben **jelentősebb festők** vonzón megírt életrajzát. A szöveget, a mely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvtárparkművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlanul díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre **megszakítás nélkül** a „Pesti Napló“-ra előfizet. — Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor, 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 óra 2 kor. 40 fill.

Mutatványszámot szívesen küldünk. Tisztelettel a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s díszesen felszerelt * Legválasztékosabban berendezett *

KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA

EPERJESEN.

Árjegyzékek, számlák, czéggártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ...

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása. Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Bármely hirlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntőde.

Költségvetések — készítő nyomtatványokról — postafordultával.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratóriummal és tanmühelyvel egybekötve * **POZSONY, Wallon-utca 14.**

••• Szakiskola a teljes elektrotechnika és géptan számára. •••

F. é. szeptember hó 1-sején kezdi meg a beiratást az I-ső időszak oly tanulók számára, kik

elektrotechnikusoknak (gyári hivatalnokok stb.)

akarják magukat úgy elméletileg, mint gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképeztetni.

Felvételi kor: 14—30 év. Képzettség: 3—4 közép- vagy polgári iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az elektromos-erő állandóan növekedő alkalmazása erőátviteli és világítási célokra, továbbá **chemiai gyárakban stb.**, a szülőkre (gyámok) nézve ajánlatossá teszi fiaikat — fentnevezett intézetbe való beiratkozás által — ezen éppoly szép, mint reményteljes pályára küldeni. — Jelentkezni mindennap lehet. Kívánatra az igazgatóság prospektust küld és kérdezősködésekre postafordultával felel.

Az intézet internátussal van egybekötve.

Az igazgatóság.

"Zacherlin"

mint utolérhetlen, valóban nagyhatású rovarirtó.
Azonban csak az üvegen levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Barts E. gyógyász., Bein Simon, Bohrandt J. V., Dahlström Károly, Diamant Fülöp,	Duschnitz Ármin, Feldmann Adolf, Fried Simon, Gallotsik J. V., Gärtner Ignác	Glücksman Mór, Holénia Béla, Holländer Samu, Klein Ferencz, Kónya Miklós,	Lefkovits Emil, Mikolik István, Molitorisz I. gyógyász., Neumann B. Özv., Schönfeld Izidor,	Sváby Ferencz, Trosztler Kálmán, Vomberg István, Wenczel István.
--	--	---	---	---

— Ezenkívül a vidéken mindenütt vannak raktárak, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —

SCHICHT-szappan!

(Szarvas- vagy kulcs-szappan)

**Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvja.**

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfém ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan «Schicht» névvel és a szarvas- vagy kulcs-védjeggyel legyen ellátva.

Csodás és biztos hatású arcztisztító- és szépítőszerek, melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek, a

KRIEGNER-féle

Akácia- Crème . . 2 K.
Pouder . . 1 K.
Szappan . 1 K.

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

**„KORONA“-gyógyszertárban Budapest,
VIII., Kálvin-tér. (Baross-utca sarok.)
Postai szétküldés naponta.**

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel; tiszta és ment káros alkatrészekből.

Jótállás: 25,000 koronát fizet Schicht György cég Auszriában bárkinek, a ki bebiztosítja, hogy szappana a «Schicht» névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Liniment. I. apical comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kútnak és fájdalomcsillapító beőrzésűsül hasznát házi és bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszerben kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

Cservenka Natália

„Medulin“-ja

törv. védett, a magas minisztérium által engedélyezett **haj-ápoló viz.** Kipróbált, ártalmatlan és úgy öregek, mint fiataloknál csodaszertü hatású növény-vegyékszertü, mely időközökben használva, pompás hajnövést eredményez, fejkorpát megszüntet, a haj hasadását és korai őszülését meggátolja.

Ára 4 korona.

Kapható az egyedüli feltalálónál:

Cservenka Natáliánál, Szepes-Igló.

lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a **kellometlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerülte.** E mellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapadló-fénymáz,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a padlót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb.; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fűdi el a famustrát.

Főraktár

Eperjesen: BOHRANDT W.-nál.

Gölniczbányán: Binder Samunál.

Kassán: Binder Samunál.

CHRISTOPH FERENCZ, Berlin—Prága.

Menetjegyek Amerikába

belgái királyi gőzöse a
Red Star vonal-nak.

Elutazás minden szombaton

Antwerpen-ből egyenest New-York-ba,
s kétszer havonta **Antwerpen-ből Canadába,**

elsőrangú új gőzös, gyors utazás, jó ellátás.

Bővebb értesítést bérmentve és ingyen ad a
Red Star Line, Wien, Wiedner Gürtel 20.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémműtőde részvénytársaság, Szombathely.

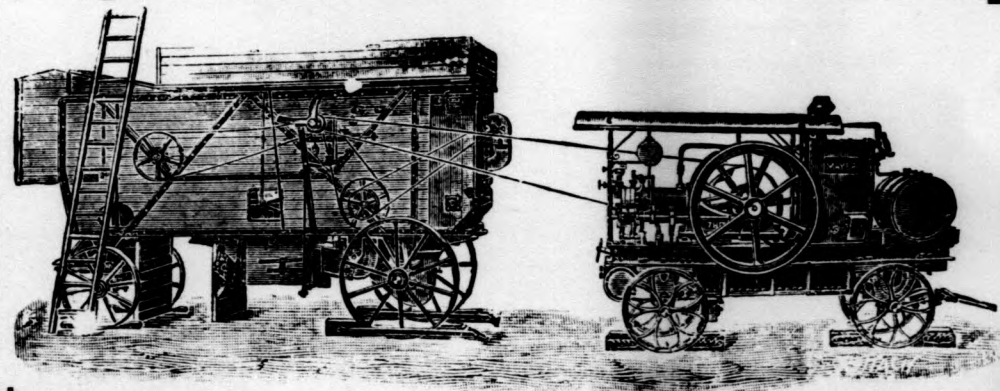
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kútnő szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat** 2—50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű **csavaros és szabad. víz-nyomású borsajtók.**

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.